CATALONIA

REVISTA LITERARIA SETMANAL

Barcelona, 3 de Novembre de 1906

Suscripció per tot: mig any, 2'50 ptes., tres mesos, 1'25

REDACCIO Y ADMINISTRACIO

Carrer de la Universitat, núm. 47, baixos

N.º 15 | 10 cts.

Un Poeta Valenciá

Puig y Torralva

¿Una biografia de Puig y Torralva? No. Tan sols quatre ratlles qu'acompanyen lo seu retrato qu'así apareix.

Naixcut nostre poeta en una perfumeria de lo que podriem dir el renyó valenciá, la bulliciosa Ballada de Sant Francés, sembla que l'animació d'aquell carrer influí en son geni, arriscat y desinvolt, genuinament de la terreta Valencianiste hasta lo moll dels òsos, este es lo distintiu de ses inspirades poesies, que, reflectant lo caracter del nostre poble, res tenen d'arcaiques.

Heu así com parla d'ell un altre poeta valenciá, l'insigne mestre Llorente:

«...Aquell xicot, de pochs estudis, peró de natural ingeni é imaginació vivísima, fea rotlle en totes bandes. De cuentos, rondalles y coloquis, ningú'n sabía més que ell. Llombart, lo fundador de Lo Rat-Penat, el portà a esta societat, y allí trovà son centre; allí comensà a sentir la poesia, a estudiarla y a ferla. Com cassador novell, que tira a tot lo que l'ix, siga llebre o perdiu, terreròla o muxquereta, apuntava a tots los *temes* anunciats en los cartells dels Jochs Florals, vers o prosa, poesía sagrada y profana, llírica o dramática, jubilosa o elegíaca; y fent lloch sense parar, omplía'l sanatxo de bona cassera lliteraria...»

Eixe es ell.

Per espay de molts anys ha seguit en Lo Rat-Penat, y ab son tesò y sa voluntat inmensa ha adquirit durant eixe temps els coneixements de que caría quant allí entrà. En dita societat se doná a coneixer com a poeta de nyervi y fecunda inspiració; allí ha guanyat lo preuat *Mestratje en Gay Saber* y de premis y accésits una pilera, hasta'l punt de tindreu més ell asoles que qualsevols atres dos.

Es notable'n l'ingeni qu'ens ocupa la facilitat ab que cambía d'asunt, de forma, de género, de tema. Ab lo mateix acert escriu *La Casa Payral*, profona y elevada, que *La Misa captada*, tendra y sencilla; ab igual coneixement de causa'ns parla d'historia que de filología. Es l'arjíu de Valencia. A ell acudixen tots cuants volen saber alguna cosa de nostre pays.

Un atre mèrit té. En los temps trists y malaventurats pera la llengua tendra, dolcíssima, rica y sabia. sabia, sí, mes que pese als roins patriotes que reneguen de nostres còses y antepòsen la castellana forastera á nòstra hermosa parla, Puig y Torralva rònegament ha escrit en valenciá, y no per que li manquen facultats pera cultivar la Musa castellana, que tal cosa no pot dirse de qui per pur compromís d'amistat y en breus hores escrigué l'hermosisim monòlech (única escepció) titolat *El valiente abencerraje*, sinó per amor a sa Patria la bella y per ell tan dolçament cantada Valencia.

Alguns anys fa recullí'n un llibre que te per nom *Lliris y carts* les poesies que per lo mon tenia desparramades. No están allí totes les seues obres: unes, per que son posteriors; atres, perque segueixen inédites; atres, finalment, perque s'han publicat en revistes y periódichs valencians ó catalans; junt ab les demés obres premiades en los Jochs Florals de Lo Rat-Penat, en els llibres qu'esta societat edita ab este fi, com *Patillotes*, comedieta cómica, ó formant volum abanda, com lo drama *Mare y madrastra*.

No content ab haver contribuit al ressorgiment valenciá com dit queda, pensà y portà á cap la creació d'una societat eminentment regionalista, D'asó encara fa relativament poch de temps, y ya esta societat, *Valencia Novi*, te vida propia y publica un *Boleti* que va escampant la llevor que Puig y Torralva depositá'n ella. ¡Qui sap hasta ahon pot arrivar seguint l'impuls que li doná y el camí que li marcá el qu'es huy son president honorari!

Puig y Torralva treballa molt, es un incansable. Si no bastara pera ferho vore lo que mes amunt s'indica, que no es, ni de molt, tot cuant ha fet, llevaria tot ducte saber la obra que porta entre mans.

Se tracta d'una Toponomástica valenciana. Els noms dels pobles valencians no han sigut hasta ara estudiats ab la detenció degunda; Valencia carix de Toponomàstica propia.

Cualsevol que tinga idea de lo qu'un llibre d'esta indole representa, se fará cárrech de la inmensa tasca que s'ha imposat. Solament pera remenar llibres li manca'l temps; hi ha que vore, ademés, els sacrificis que costa haver d'estudiar, moltes voltes sobre'l terreno, vens y noms raros y corromputs, apart la paciencia. 'l gust, la constancia y els coneiximents llengüistichs, geográfichs, históríchs, topografichs, agronómichs, etc., etc., qu'obra d'esta mena requerix. Cuant l'acabe haurà alçat un nou monument, un monument grandiós, magnífich á la ciencia de nostra idolatrada Patria, cual história tindrá molt alvançat pera ser difinitivament escrita.

L'home á qui estes ralles se dediquen está en eixa etat en que les energíes son moltes encara. Asó'ns fa creure que'l seu talent y els seus estudis nos donarán atres fruyts asahonats com el qu'ara esperém; empero si aixi no fora, prou n'hi ha ab lo fet. Sos deixebles, que tant l'estimém, cuidarém de mantindre viu, fresch y bledá l'arbre hermós del REGIONALISME, cual sana y vera llavor ell sembrá en l'ánima valenciana.

A. MATEU FERRER

La meua llengua

Perque parle y escrich la meua llengua,
has fet burla de mí,
y al rahonar de mon llenguage en mengua
soltares lo verí.

Si fores extranger, lo teu ultrage
no seria tan greu,
llavors alabarias mon llengnage
tan sols per no ser teu.

Cada flor té un color y té una aroma,
cada aucell té son cant,
aixi com cada poble té un idioma:
yo soch del meu amant.

Yo l'adore fidel, com a sa mare
tot bon fill deu voler,
encar que la llejea la malpare,
ja que li deu lo ser.

Yo que la vullch per pobra qu'ella fora,
maltraçada e ignorant,
al vore les belleces que atresora,
¡ com me pren dolç encant!

Eixa llengua per tu tan menyspreada,
com fill rebordonit,
en llabis de ta mare fon honrada
agruntsante en son pit.

Eixa llengua com arpa deliciosa
te parlava d'amors,
per boca de ta bella y casta esposa
en jorns engisadors.

Eixa llengua que oblida tos agravis,
a l'hora de la mort,
sense adonarten correrá a tos llabis
pera darte conhort.

Pera dirte'l camí que has de mampendre
avans del jorn darrer,
pera ferte pregar y ferte entendre
lo qu'es Deu justicier.

Perque parle y escrich la meua llengua,
pots fer burla de mí;
Ves y blasfema que m'ho tinch a mengua
de tornarte'l verí.

Joseph M.ª PUIG TORRALVA

La «Agrupació Artística»

al Ateneu Barcelonj

La manisfestació d'aquesta naixent entitat es ben seriosa, y mereixedora de tota la atenció, no per lo que ara es, sinó per lo que's vislluma al travers de la meteixa. Es la manifestació ingènua d'uns elements jovens, artistes del pervindre, que mostren portar a dintre bona llevor. No tots arribaràn; alguns fracassaràn y's quedaràn pel camí emprès; emprò avuy ells són promeses.

En la exposició que'ns ocupa no hi cerqueu pas lo que'n diuen personalitat; totjust s'hi apunta algún temperament. Enduhemnos, tantsols, una impresió general, al travers de la qual havem de vislumarhi la fesomia del art català del avenir. Confiem en aquets xicots revoltosos, inadaptables al ambent d'academia y al d'aquets centres artístichs reglamentats hont s'adoren los personalismes y la frivolitat. Aquets xicots porten a dintre la protesta sorda, la revolta latent contra ló caduch, lo exòtich, lo mercantil. Es cert que tot això es una nuvolosa en los seus esperits; que no concreten; que encara no s'han orientat, emprò no duptem que's farà la llum en los esperi s adolescents.

No tots travallen ab la meteixa fè, ab la meteixa fortuna, "Molts són los cridats, pochs los escullits." També entre ells, s'ha introduhida la malura dels artistes «prestidigitadors,» que tot ho fan depressa, corrents, per demostrar una facilitat que no posseheixen, sinònima en aquest càs de lleugeresa tonta; altrament no's veurien en la secció d'escultura algunes obres que són veres monstruositats; va semblarnos la secció menys sòlida, menys seriosa. Alguns expositors fan gala d'un ridícol menyspreu per la correcció, així com demostren un gran desconeixement dels estudis auxiliars. S'hi descobreix en lo conjunt, com una tendencia a mirarse les coses baix l'aspecte pintoresch, cuidantse només de fixar la impresió típica.

La secció de pintura es nombrosa.

La primera cosa que'ns crida la atenció, es la ausencia dels genres relligiosos y històrichs.

L'artista, generalisant lo mot, segueix tot decididament un camí llògich, de resultats positius, copiant'o interpretant lo que veu. lo que'l rodeja continuament. Així, donchs, la seva obra es filla del ambent y adaptada al meteix

Los Srs. Grau, Foix y Pidelaserra, cerquen assumpte en los punts de vista que proporcionen los carrers de la ciutat, possehint les llurs obres qualitats força recoseanables, y deixant traslluir, en los seus autors, un esperit de travall y amor al mtudi. Del senyor Capllonch se poden veure alguns notables quadros, del qual ja'n coneixen nostres lectors la "Pineda de Montroig," que publicarem.

No es tant sincer, l'artista, quan tracta la natura selvatge, que no ha viscut. No més havem d'anotar, en corroboració d'això, la manca de solidesa en lo dibuix y en lo colorit que distingeix les tres grans teles del Sr. Vals y la insignificancia de les demés, d'altres autors, que tracten semblant assumpte. Això no vol pas dir que només puguen tractar los assumptes de ciutat y que aquets tinguen d'ésser los únichs temes de les seves composicions; emprò la preferencia que havem notat té una esplicació: la majoria dels expositors viuen d'un travall estrany al art, que'ls impedeix traslladarse al camp. Potser aquesta circunstancia 'ls conduhirà, inconcientment, a la formació d'una escola ciutadana.

Los nostres animosos artistes no s'han sentit atrets per les blavors pregones del mar, que canta a les nostres caldejades platges. La visió de la nostra comarca resta, per tant, incomplerta. No sabem esplicarnos l'oblit, ni poden compendre'l motiu que'ls ha fet sorts als encisos sempre nous del mar remorejant.

Senten una preferencia per la natura cultivada, transformada pel capritxo del home, es a dir, lo jardí. Aquest dona assumpte a moltes obres. Lo Sr. Vinyas lo tracta sovint ab justesa; lo Sr. Colell lo soluciona d'una manera massa acromada; lo Sr. Juñer lo tracta com plafó decoratiu y'l Sr. Gelabert accentuant molt los morats en l'obscur.

Les teles reproduheixen cels blaus, purs, la calitxa esblaymadora, les coloracions d'una llum viva y explèndida,'l sol rohent. Lo problema del "plè sol" ha preocupat ab insistencia a casi tots los artistes que han tractat lo plè ayre. Devem remarcar lo que en aquest sentit ha realisat lo Sr. Grau, senç que volguem dir que'ls altres no siguen també dignes d'atenció. Lo paysatge malaltiç del Sr. Juñer està discordi ab tot aquest devassall de claror, que si bé no es tant intensa com a les regions més al mitg-dia de la península, ho es prou per donar a la nostra terra un ayre rialler.

En los quadros de gènero pinten los humils; se pinten ells meteixos, los qui'ls rodegen. Los carbons del Sr. Ainaud reproduheixen, baix un punt de vista original, les multituts, agrupades ab molt caràcter. Los Srs. Vinyas y Bonet s'ennamoren del individu decrèpit—los vells,—potser per les majors facilitats d'obtenir model.

Tots los qui vulguen lo renaixement pictòrich català y's llamenten sincerament de la perversió, del mercantilisme y de la frivolitat en que jau lo nostre art, deuen estimar als joves abnegats que travallen y volen ésser.

J. FERRAN TORRAS

EDUART BOIX

Valencia, l'aixerida y riollera filla de Don Jaume, comença a escoltar los bons consells de sa mare Catalunya, y com ella's posa a travallar decididament per la seva regenaràció nacional.

Lo que ab la fundació de «Lo Rat Penat» sigué una aspiració poètica y platònica, ab los elements joves de «Valencia Nova» comença a ser ja una força positiva que anirà avençant fins a enlayrar tots los cors dels bons fills de la regió germana.

Entre'ls joves de qui més s'espera per les pròximes campanyes es en Eduart Boix, quin retrat encapçala aquestes ratlles.

Lo Sr. Boix es jove. Està en la plenitut de les ilusions. Fou president de la Dependencia Mercantil de aquella ciutat, Pertenéix a la Banca, y com a poeta festiu es molt conegut. Ha colaborat en molts periodichs d'aquella localitat, y al present té dues obretes valencianes presentades al Teatre de la Princesa, ab les quals espera encaminar per bona via'l teatre valencià.

Avuy es director del bolletí "Valencia Nova" y sa constancia y son talent prometem fer de ell un bon escriptor.

A Catalunya

Invicta Catalunya, casal dels nostres avis,
pera cantar tes glories com cal en ta llaor,
pot ser no tinguen força bastant mos pobres llabis,
peró mon cor s'esclata com poncelleta en flor.

Valencia podrá dirte lo que ma tosca llengua
no atina a espresar clara mos dèbils pensaments,
perque ma dolça patria te vol d'altres en mengua,
d'altres que no nos guarden tos nobles sentiments.

Per ço cada diada a vóret afanyosa
son cap Valencia aixeca sobre l'altiu Mongó,
mentres ne fa de guayta lo mont Penyagolosa
com vigilant les glories del regne d'Aragó.

Lo nostre escut, comtesa, es teu, com nostra historia;
ta honra, nostra honra; ta llar, la nostra llar.
Mentres Valencia vixca no cantará victoria
lo qui's propose indigne ton rostre fuetejar.

Com navegant que mira dende'l vaixell la terra
que guardo a sa familia, son més preat tresor,
aixina ¡Oh Catalunya! ma vista a tu s'aferra
ab engisera joya, ab lo dalé del cor.

Yo t'am com a la nina que dins mon pit fa hostage,
ab lo mateix afecte que guarda lo cor teu,
ab la tendrura inmensa y ab tot lo sant corage
que vullch a los meus pares y ab lo que adore a Deu

Yo t'am ¡oh noble terra! ab eixa celosia
ab que l'avaro estima son amagat tresor;
com la salut lo pobre que jau en malaltia;
com ayma la rosada lo calcer de la flor.

Yo t'am perqu'es tot una la sanch de nostres venes;
lo teu llenguage,'l nostre; tos reys, los nostres reys;
ta joya, nostra joya; tes penes, nostres penes;
y un jorn tots varem tindre molt paregudes lleys.

Valencia y Catalunya, per conquerir la gloria,
un temps juntes lluytaren ab tant potent tesó,
que al fullejar les gestes que formen nostra historia,
encara'l mon lis dona tribut d'admiració.

Per conservar aquestos recorts grans y famosos,
fem com avans ho feren nostres antepassats;
juntém molt més los llaços estrets y carinyosos
que may ne deslligaren ni vents ni tempestats.

Juntemse com se junten dels esposats los llabis,
lo jorn primer que crema l'antorja d'Himeneu;
juntemse com se junten los nets ab los seus avis.
quant estos agruntsantlos bresol fan del pit seu.

Invicta Catalunya, argiu d'eterna fama,
mare de mils de pobles als moros recobrats,
la germanó, Valencia, en alta veu proclama,
jamay trenquèm los llaços que amor ha beu lligats.

PUIG Y TORRALVA

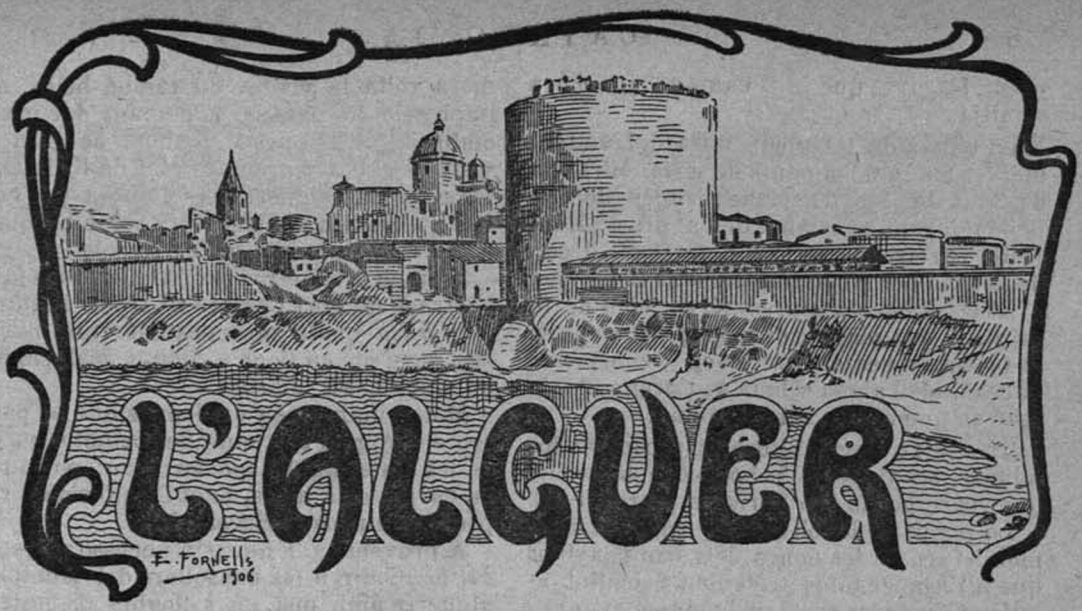

La Sardenya Catalana

INTRODUCCIÓ

Es amb vera joya y patriòtich entusiasme que nosaltros algueresos corresponém als desitjos que manifesten los germans de Catalunya en lo conéixer tota la nostra vida antiga y moderna a través les cinch centúries que nos trobèm en aquest recó de Sardenya, per molt temps privats de tota comunicació espiritual y llenguística.

Y així després de passa cinch cent anys encara nos parlém y nos parlém en catalá senyal de que l'ánima catalana palpita encare entre nosaltres.

Lo vincle de la llengua que encare nos lliga a través dels sèculs, manté sempre viva entre nosaltres aquesta antiga germanor que no pogué dissoldre ni la gran distancia de mar que nos separa; ni lo mitj ambent foraster en que nos trobém, ni les diverses y múltiples vicissituts de l'historia.

Pera aquesta llengua estimada la nova joventut de l'Alguer avuy se desperta promoguent un moviment que tendeix a renovellar l'espirit de rassa en la nostra terra.

Animats d'aquest sentiment, comencém aquesta publicació que donarà a conéixer la *Sardenya Catalana* y ne tractarà demés que no se n'hagi parlat y escrit fins avuy.

Clar és que lo nostre pahis ofereixi sempre materia de interés pels amants de los que se 'n diun recorts de la sua tradició, y moltes coses encare convé tréure de l'olvit.

Per això nos posém a 'n aquesta obra y en la mesura de les nostres forces, seguim la revelació de una terra hont encare viun lo llenguatge, les costums y les tradicions dels antepassats.

Tot quant de belleses antigues se conservin encare; tot moviment modern que se relacioni amb la tradició dels nostres passats, nos fem lo dever de donarlo a conéixer als germans de Catalunya confiats de que lo tendràn agrahit com a recort de una época llunyana en que les glories y les dissorts nos eren comunes.

I

Situació Topogràfica y Climatológica agricultura y marina

L'Alguer és una ciutat de 12.000 ánimes situada en lo nord - oest de la grandiosa ínsula de Sardenya, l'única ciutat de Italia hont encara s'hi parli català.

La petita colonia de gent catalana, resideix a 'n allà del 1353, a la vora de una vasta planura que besa la mar y s'extèn del Cap de la Cassa al Cap de Marrarjo, formant tot lo sou camp que té per fronteres topogràfiques y llenguístiques: a tramontana les montanyes de la Nurra, Mont Dolla, Mont Fort, Mont Testiri; a llevant les de l'Olmedo, Monte *Rizzu*, Sant Julià; y y a mitjorn les de Vallvert, Vilanova Montlleó y Bosa.

L'Alguer se troba a 32 kilómetres de Sásser, capital de la provincia y centre important de popnlació y de cultura.

Està en camunicació amb aquesta per medi de un estradó (carretera) ben cuidada

y una ferrovia que fa 'l camí en una hora y mitja.

La ciutat de l'Alguer, vista del voltant ofereix magnífichs punts de vista. Mirantla de Sant Julià té l'aspecte somiós de una bella minyona catalana; de l'altura de Mont Dolla pareix uua sirena que tregui 'l cap de la mar per reposarlo demunt la platja.

Lo terré és més a prest fértil, com ne fa prova la sua plana verdejant; solament en la platja se senteix un poch de aridesa, causada de l'algua salada y l'arena de la mar en que aquest terré confina.

Tret això l'agricultura hi prospera; los olivars, les vinyes y 'ls horts dónen un bell que véure per la sua floridesa y producció.

Lo temps de les olives especialment dona molta feyna a les dones dels campanyolos que a l'Alguer totes treballen recullint aquelles que després distribueixen en sachs pels diversos molins de oli que se troben omplint los debaixos dels nostrs carrerons.

Los rahims algueresos nos donen la malvasia y 'l moscatell, classes de vins molt lleugers, famosos en la insula com los de Oliena y de Ierzu.

Les que abunden més són les pomates que a l'Alguer són ben cuidades y per això venen grosses y en gran quantitat fins a sobrarne y dar abasto a un gran establiment de salses alimentars.

L'Alguer, en aquest concepte, pogueria progredir molt si no fossi un lloch que falta de tota iniciativa y és una llástima veure l'agricultor alguerés contrari a tota innovació moderna que substitueixi en la mateixa rama del seu treball, aquelles sues eynes preystòriques y 'l seus procediments ben primitius.

Lo restar tan atacat a les antigues consuetuts per quant dignes de respecte siguin les tradicions dels avis no sempre significa evolucionar y progredir.

La falta de capitals, la molta desconfiansa, y la poca cooperació y unió fan que l'Alguer se trobi encare enrera en lo moyiment evolutiu del viure civil.

Aquest estat de coses, del restant, és comú a tota l'insula, feta exepció de Sásser y Cáller, los dos centres de comers y cultura.

Simpàtica és també l'Alguer per qui la veu devallant de l'estació. La ciutat elegant, la bella y antiga construcció, les muralles severes que la tanquen de tota la part de mar y d'ahont s'eleven al cel los dos campanils gòtichs, les cúpules de Sancta Maria y de Sant Miquel; los terrats y les teulades dels edificis principals, omplen d'admiració al foraster que per la primera volta la visita. Fa també bella impressió lo passeig a demunt del moll, ombrejat de acacies y d'ahont se gosa lo vista del blau y grandiós golf de l'Alguer.

La marina algueresa és famosa pel corall que venen a disfructar també barques de les llunyanes riberes de Nápols.

A cinch kilómetres de l'Alguer, vorejant l'estradó de Port Compte se troba l'estany del *Càlich* quals miasmes infectant l'ària en l'estiu donen lloch a febres malàriques en molts casos mortals.

Moltes malalties y epidemies que se passen en l'Alguer son causades principalment de les males algües que se beun; portades en carros dels horts, hont està ferma y reposada en pous pochs salubres.

A provehir a 'n aquesta necessitat general hi acudíren los consellers del Municipi alguerés amb una molt lloable disposició encaminada a concretar lo que per tant de temps era uu progecte, això és, construir la obra que la igiene y la salut pública de l'Alguer demánen.

Si això no s'es fet abans fou per la rahò que moltes dificultats se interposàren, la més capital aquella de tenir de recular fins cap a les muntanyes de Vilanova per trobar una font que donessi abasto a tota la ciutat de l'Alguer, projecte aquest de molt dispendiosa actuació, quals gastos constitueixen un patrimoni que fins are ha posat en embarràs la caixa del Comú, ja prou afluixada per un'altra obra no de mens necessitat per la cultura é ilustració dels fills de l'Alguer: l'edifici de les escoles públiques que tant dignifica y és dignificat del magisteri alguerés.

Ramón Clavellet

(seguirà)

·CATALONIA·

DE LES TERRES GERMANES

SOSPIR

A la senyoreta Pilar C.

Jo sé poch y re' de vos,
vos tampoch sabeu de mi;
mas, apenes nos mirém,
nos coneixém de seguit.

Vos seu un'ánima que anyora,
jo un cor enamoradís.
¿Que 'm respondreu, joveneta,
s'jo vos diguessi: us estim ?

Del fons de la bella Italia
só vengut això a vos dir.
Patries, nissagues, histories
relliga l'amor sens fi.

Donchs, si vos correspondreu
del meu cor a aquest sospir,
ja no cal me l'escriveu
amb los ulls me 'l podeu dir.

Ramón Clavellet

Diada de Tots Sants - Barcelona, 1906.

MINYONIA

La vida tu no sas encara quant
es plena de dolors, ó etat pueril;
a l'ombra del materno afecto sant
tu crixis come flor primaveril.

Te circondeja amor, joyas y cant;
y aixi, gosant en un eterno abril,
no provas may dolors y sol d'encant
la ingenua viu ánima infantil.

Fulgida aurora d'una nit escura,
dols arrecort d'un temps lego passat,
principi bell de un' existencia dura;

La joya sola ses l'única flor
que la natura dona al desditxat;
oh! quan ses bella, oh! quant ses cara al cor!

Joan Pais

CRONICA Y COMENTARI

Lo senyor Mas, doná al Ateneu Barcelonès una conferencia pública sobre la progectada Exposició Universal.

Posá en evidencia la passivitat del nostre Ajuntament davant un progecte de tanta trascendencia per la nostra vida local; traçá les linies generals de la questió económica, organisació y emplaçament, fixá la data de inauguració; rebutjá qu deviem rebutjar l'oferiment condicional que ha fet lo Govern.

Per fi exhortá als interessats més directament en tant lloable progecte, a que realisessen quelcom de práctich, oferint al Ateneu lo patronatge del meteix.

¿Tindrá ressó la patriótica veu del conferenciant?

—

La empresa del Teatre Romea, s'ha emprès lo *meritori* travall de desenterrar morts; s'ho porta la diada.

Lo públich menestralench, a qui no molesta'l tuf de floridura, s'aboca enllepolit al vell colisseu, agotantne les localitats.

Seguirá després, com cada any, lo tradicional *Tenorio* doblat, y mentrestant los autors que hi trevallen, que's prenen en serio aixó del teatre catalá, qu'esperen tanda una temporada darrera l'altre.

¿Lo nostre patriotisme no es prou ferm, que permet aquests odiosos monopolis de lo de casa?

—

Al Ateneu Barcelonès regna forta marejada perque s'ha donat aculliment, en los seus salons, al aplech de joves que formen la Agrupació Artística.

La cridoria inconcient, ha portat una serie de molestiès y actes hostils, dirigits als mentats jovens, y que signifiquen plenament la educació de certs individuus ateneistes, indignes de pertanyer a un centre de cultura y ab totes les qualitats per concorrer als centres recreatius o societats d'adroguerets y salta-taulells.

Sinó'ns mereixia tota mena de consideracions, la personalitat que actualment presideix, parlariem més clar.

SUSCRIPCIÓ

per perpetuar la memoria del poeta Antòn Isern, en lo cim del castell de Burriach, lloch hont morí,

	Ptas.	Cts.
Suma anterior. . . .	21	25
Associació Catalanista de Premiá de Mar..	5	»
J. Ferràn Torras.	3	»
Miquel Cabeça.	1	»
Jpseph Falp y Plana, ...	5	«
Canyades, ...	0	50
Casanoves	0	50
Un que no'n té mes	1	»
TOTAL. . .	37	25

Tip. Catalana, Universitat, 47, Barcelona

OBRA PATRIÓTICA

La Sardenya Catalana

Historia, Costums & Tradicions

Moviment intelectual Modern

PER

RAMÓN CLAVELLET

ab la colaboració de Joan Palomba y Joan Pais y la cooperació del Grupo Catalanista de Sardenya *LA PALMAVERA* — **Ilustrada ab fotografies y vistes de la ciutat, ses festes, ses costums, etc.**

La present setmana y baix aquest títol, CATALONIA comença a publicar una sèrie d'articles curiosíssims y altament interessants per Catalunya, referents a la conquista, població y desenrotllo de la colonia catalana de l'Alguer, descrivint pintorescament y ab tota realitat les costums d'aquella ciutat poblada per germans nostres, los quals després de cinch centuries d'isolament de la mare patria tornen a recordarse d'ella ab lo meteix amor que nosaltres, sentint los meteixos vehements desitjos de renaixença que avuy encenen tots los cors catalans.

Ab la publicació d'aquesta obra que constituhirà una veritable y completíssima monografia algueresa, creyem prestar un servey a la Catalunya renaixent, esperant que serà llegida ab gust per tots los catalans amants de les nostres glories passades y de nostra futura reconstitució com a nacionalitat.

Los capítols aniràn acompanyats de vistes de la ciutat y de sos alrededors, lo qual adjudarà a donar una idea més complerta d'aque la anyorada terra, recort vivent de nostres grandeses passades y tal cop punt de partida per nostres grandeses venidores.

CATALONIA, donchs, proseguint més animada que may en sa tasca d'aixamplar los horitzons de Catalunya, demana 'l concurs de tots los bons catalans per portar avant tant noble y enlayrada empresa.